

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 422
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Függőncim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... .. 600 Lej.
Fél évre ... .. 300 Lej.
Negyed évre ... .. 150 Lej.
Havonta ... .. 50 Lej.Hirdetések díjazásáért.
Megjelenik naponta reggelEgyes szám ára 3 lej. vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 baniva
több.

21-én tér vissza a királyi pár külföldről.

Bucurestiből táviratozzák: Az uralkodópár 21-én tér vissza külföldi utazásáról. Ferdinánd királyt és Mária királynét nagy ünnepségekkel fogadják, amelyen megjelennek Károly trónörökös, a kormány tagjai, a fiasereg, az igazságügyi testület tagjai és az egyházak képviselői. Duca külügyminiszter 19-én érkezik haza. Az angol király a román uralkodó pár londoni látogatásával kapcsolatban Bratianu Jonel miniszterelnöknek a „Propriu Metu” kitüntetését, a legnagyasabb angol érdemrendet adományozta.

Londonból jelentik: A román királyi pár elutazása előtt meglátogatta a brit birodalmi kiállítás, ahol óriási tömeg üdvözölte őket. Este a királyi palotában udvari bál volt, amelyen a francia négyest a két királyi pár nyitotta meg. Az udvari bálon több mint kétezer meghívott vett részt.

5 milliárd az állam első negyedévi bevétele.

Bucurestiből táviratozzák: Az állam első negyedévi bevétele a vasut bevételeivel együtt öt milliárd és 51 millió. Az áprilisi bevétel a vasut bevételeivel 1 milliárd és 982 millió.

Új törvények a parlament előtt.

Bucurestiből táviratozzák: A mai minisztertanácson megállapították a parlament munkaprogramját. Az ülészak kezdetét május huszadikában állapították meg: a szenátus a kommercializációs törvényt, a bányatörvényt, a közoktatási törvényt és a községek erdőiről és az egyházak egységesítéséről szóló javaslatokat fogja tárgyalni. A Kamara a vizsgai és az erdőtörvényt tárgyalja le elsősorban. Azután Marzescu miniszter benyújtja javaslatát a büntetések felfüggesztéséről, az előző kormány alatt megszavazott törvény módosítására és javaslatot terjeszt be a bírói kinevezések egységesítéséről. Mosoiu közmunkaügyi miniszter a hid- és utépitési iskolák átszervezéséről szóló javaslatát tárgyalatja le. A minisztertanácson ezután Nistor bukovinai miniszter, a bécsi román-osztrák tárgyalásokra kiküldött román bizottság elnöke referált a tárgyalások menetéről. A miniszter kijelentette, hogy június elején tér vissza Bécsbe.

Az új francia többség programja.

Kiűriteni a Ruhr-vidéket. — Elismerni a szovjettel. — Szakítás a Vatikánnal.

Páris, május 15. A választások következtében megváltozott politikai helyzetről a legkülönbözőbb vélemények vannak forgalomban. Természetesen minden vélemény azzal foglalkozik első sorban, hogy milyen politikát fog folytatni a jövőben Franciaország Németországgal szemben. A *Chicago Tribune* párisi kiadása azt írja, hogy noha a baloldali vezeték nyíltan támogatják a Dawes-féle tervet, titkon még azon aggódnak, hogy Németország sohasem fogja teljesen letörleszteni a jóvátételi fizetéseket, mert tudják, hogy a Ruhrvidék kiűritése után Franciaország sohasem fog területi zálogbavételt vagy katonai akciót megkísérlni a kártalanítás behajtására. A radikális szociálisták a háboruban elpusztított területek helyreállítására fektetik a fősúlyt, mert ezek adózásképeségének biztosításától várják a pénzügyek rendbehozatalát. A radikális szociálisták egyik vezére a lapnak a párt politikáját a következőkben vázolta:

1. A Ruhrvidéket gazdaságilag, pénzügyileg és katonailag kiűritik Mihelyt Németország elfogadja a szakértők tervezetét.
2. Elismerik a orosz szovjettel tekintet nélkül arra, hogy Moszkva milyen álláspontot foglal el a Franciaországgal szemben fennálló adósságok tekintetében. Az adósságokról majd később tárgyalnak, mert Oroszország úgy sem fizethet, hosszú ideig.
3. Ellörik ismét a vatikáni francia követséget és újból rátérnek a római egyház és az állam között a szakítás politikájára.
4. Ellörik a rendelet törvényeket, amelyeket Poincaré a radikális szociálisták ellenzésével szemben hajtott keresztül és amelyek még úgy sincsenek végrehajtva.
5. Revizionálják azokat az adózási törvényeket, amelyeknek meghozatalát Poincaré követelte még a választások előestéjén. Ezzel szemben szigorubban fogják végrehajtani a fennálló adótörvényeket és súlyosabb adókkal rójják meg a hadinyereségeket, valamilyen formában pedig a nagy vagyono-
kat is.

Marshall pénzügyminiszter, a még mindig kormányon levő Poincaré kabinet tagja kijelentette, hogy kormánya hivatalos működésének utolsó napjáig folytatni fogja a frankvédelmi akciót. Teljes együttműködésben van a Francia

Enyhülést várnak a német—orosz konfliktusban

Stresemann békülékenyhangu jegyzéket küldött Moszkvába.

Berlinből jelentik: Stresemann békülékenyhangu jegyzéket küldött Oroszországnak, amelyben sajnálkozását fejezte ki azon, ha kitűnnék, hogy a német rendőrség megsértette az orosz delegáció exterritorialitását. Ajánlja, hogy a két kormány az ügy kiderítésére vegyesbizottságot állítson össze. Moszkvában az a vé-

Bankkal, amely el van látva a szükséges készletekkel.

Londonból jelentik: Az angol lapok behatóan foglalkoznak a francia választások eredményével. Így többek között a kormány lapja a Daily Herald üdvözlé a baloldali pártok győzelmét és reméli, hogy az angol munkáspárt szorosabb összeköttetést tarthat fenn a baloldali pártokkal, mint az eddig hatalmon levőkkel.

lemény, hogy addig nem lehet szó a kereskedelmi kapcsolat újra felvételéről, amíg a német kormány a szovjetdelegáció exterritorialitási jogát nem biztosítja és amíg nem ad garanciát, hogy hasonló incidensek a jövőben nem fordulhatnak elő. Berlinben az a nézet, hogy a német—orosz feszültséget sikerül majd békésen elintézni.

Macdonald a szocialisták ellen.

Tiltakozik az ellen, mintha szocialista lenne. — Beszéd a militarizmus ellen.

(London, május 15.) Ramsay Macdonald miniszterelnök az Albert Hallban nagyjelentőségű, sok érdekes kijelentést tartalmazó beszédet mondott. A miniszterelnök minden aktuális és fontos kérdésre kitért. Beszéde a haladó szellemű gondolkodás és a békés megértés karakterét viseli magán. — Élesen kifakadt a nemzetközi szocialisták ellen, akik őt táviratokban és beszédekben állandóan, mint elvtársat emlegetik és ünneplik. Hangsúlyozta, hogy ő meggyőződéses és törhetetlen nacionalista. Elsősorban a nemzeti feltételeket tartja szem előtt. A nacionalizmus nem jogtalan bitórlás, hanem önmagunk megbecsülése. Majd rátért a külpolitikai helyzetre és hangsúlyozta, hogy az angol munkáspárt érdeme, hogy az európai külpolitikában új szellem honosult meg. A nyugodt megfontolás és a józan ész kezdi a népek gondolatvilágát befolyásolni. Európa ujjaépítéséhez nem elegendő a nagy nemzetek munkája, hanem feltétlenül szükséges a kis népek közreműködése is. A militarizmus politikája semmit sem ér és ezért inti a népeket, hogy ne építsék a reményeiket erőhatalomra, mert az romlásra vezet. A munkáskor-

mány igyekszik a nemzetközi leszerelési akció útját egyengetni és ha majd eredménnyel kecsegtet, leszerelési konferenciát is fog egybehívni. A békemozgalom, lassan hár, de biztosan halad előre. A jóvátételi kérdésről való fejtegetésében kiemelte annak a fontosságát, hogy a szakértői javaslatokat, mint egységes egészet kell elfogadni. A munkáskormány mindent elkövet, hogy az erre vonatkozó javaslatot keresztülvigye. Macdonald után Henderson belügyminiszter fejtegette a francia választások eredményét, amely szerinte hatalmas haladás a béke felé.

Kampóskeresztes 100 és 20 lejesek

A pénz mint antiszemita propagandacsakcska.

Bucurestiből táviratozzák: Bucurestii hatóságoknak hivatalosan tudomásukra jutott, hogy Erdélyben 100 és 20 lejesek bankjegyek vannak forgalomban, amelyek kampóskeresztes bélyeggel vannak ellátva, hogy ezzel antiszemita agitációt fejtsenek ki a parasztok között. A cluji (kolozsvári) hadtestparancsnok kérte a kormány közbenjárását, hogy az így lebélyezett bankjegyeket vonják ki a forgalomból.

Morfin, ópium és kokain örület Aradon

Dr. Cucu főorvos erélyes rendelete a gyógyszerészekhez. — Utját akarja állni az epidemikus tünetnek.

(Saját tudósítónktól.) Aradon az utóbbi időben szinte hihetetlen mérvűket öltött a morfiám, ópium de főként a kokain-szenvedély. A nagyvárosok tömegörülete elhatolt már ide is és a mámort kereső emberek szinte rávetették magukat a bódító szerekre. Ez az epidemikus tünet arra indította dr. Cucu városi főorvost, hogy erélyes kézzel állja utját a mind nagyobb mérvűket öltő az idegeket és energiát gyilkoló szenvedélynek. A főorvoshoz és a rendőrséghez az elmúlt napokban több névtelen levél érkezett, amelyeknek írói felhívták a hatóságok figyelmét a morfin, ópium és kokain örületre. A levélírók tudomására adták a főorvosnak, hogy *különösen hamisított receptekre a gyógyszerészek kénytelenek kiadni a kívánt nagymennyiségű mérgeket, mert nem áll módjukban, különösen éjjel, minden egyes receptet ellenőrizni.* Sok szenvedélyes mérgező megkérte egy-egy orvos barátját, hogy írjon ne ki ilyen szert és az orvos gyanútlanul ki is állította a vényt. Megtörtént az is, hogy egyes intelligensebb receptkérők az orvos minimális mennyiséget feltüntető receptjét *úgyesen meghamisították nagyobb dózisra.* A főorvos, hogy a járványos tünetnek elejét vegye, szigorú utasítást küldött az

aradi gyógyszerészeknek, amelyben meghagyta nekik, hogy *ezentúl a gyógyszer könyvben előírt maximális dozistól többet még orvosi receptre sem szabad kiszolgáltatniok, csak abban az esetben, ha a receptre a városi főorvos is rányomja a hivatalos bélyegzőt és azt aláírásával megerősíti.* Nagymennyiségű morfint, kokaint vagy ópiumot gyógyszerész csak abban az esetben szolgálhat ki, ha az orvos saját maga hozza el a receptet és kijelenti, hogy a szerre ki-fejezetten saját magának van szüksége. Az említett mérgező bódító szereket osztatlan állapotban nem szabad kiszolgáltatni, esakis más indifferens szerek (cukor, szodabarbona stb.) hozzáadásával, vagy oldat alakjában mindenkor szigorúan betartva az előírt maximális dozist. A főorvos reméli, hogy ilyen szigorú intézkedésekkel sikerül neki megakadályozni, hogy az emberek korlátlanul élvezhessék a kellemes mámort hozó, de a fizikumot erősen rombozó mérgeket

Allatkiállítások Aradmegyében.

Hatvan ezer lej jutalmat oszt szét a megye.

(Saját tudósítónktól.) Aradvár megye vezetősége nagyszabású állatkiállítások rendezését tervezi, hogy ezekkel is emelje a megye állattenyésztésének színvonalát. Aradmegye állatállománya ma már egyike a legjelentékenyebbeknek az egész országban. A szakzszerű vezetés és a megye áldozatkészsége igen szép eredményekkel kecsegtetnek. Az első ilyen kiállítást Németpereg rendezik június hó 15-én. A kiállítást a megye állattenyésztési bizottságának jelenlétében nyitják meg. A bizottság elnöke maga Georgescu János helyi vezérfelügyelő, megyei prefektus. Németpereg választották

az első és a jelentékenyebb kiállítás színhelyéül, mert ennek a környékén: Nagylakon, Sajtényban, Szemlakon, Magyar- és Román-Pécskán, Tornyán a legelőrehaladóbb az állattenyésztés. Nagylakról kerültek ki mindig a legszébb katonai tiszti hátszlovak és a legszebb parádésok. Németpereg község már évtizedek óta jelentős eredményt produkál a szarvasmarha állomány feljavitásában. — A Svájból importált bikákkal ellátott simmenthai tehenészet mintaszerű. Cementes férőhelyeinek megtekintése külön látványosság. Itt lovakat, szarvasmarhákat, kosokat, kassertéseket és baromfiakat fognak kiállítani. A díjat nyert állatok jutalmazására a megye 40.000 lejt irányoz elő.

Sebisen (Borossebesen) június 22-én, vasárnap lesz az állatkiállítás, amelyet ugyancsak délelőtt kilenc órakor nyitnak meg a megyei állattenyésztési bizottság tagjainak jelenlétében. — Kiállításra szarvasmarhák, lovak, juhok és sertések kerülnek. Itt körülbelül 20.000 lej jutalmat fognak szétosztani. A Kormány az ország megyéi számára 100 millió lejt szavazott meg állattenyésztési kölcsön céljaira. Ebből az összegből miniszteri értesítés szerint 2 millió lej jut Aradmegyére. Ezt az összeget felosztva a megye községeinek, adja kölcsön a megye vezető sége fajtálatok beszerzésére. A kölcsönöket két év alatt kell visszafizetni. Ezenkívül a megyei állattenyésztési alapot is fel fogják használni a megye állatállományának fejlesztésére. Az állatkiállítások iránt megyszerte nagy az érdeklődés.

A magyar—jugoszláv tárgyalások.

A magyar—jugoszláv tárgyalások.

Több hónapig tartanak a tanácskozások.

Belgrádból táviratozzák: Báró Wodianer az itt tárgyaló magyar küldöttség elnöke kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy meg van győződve arról, hogy a budapesti és belgrádi magyar—jugoszláv tárgyalások épen olyan eredményesen végződnek, mint amilyen eredményesen végződtek a cseh—magyar és a román—magyar tárgyalások. Nézete szerint a jugoszláv—magyar tárgyalások több hónapot fognak igénybe venni.

Anno Domini 1625

A szép Helena Gillet szomorú története. — A hóhér kegyetlen felesége.

1625-ben vagyunk. Helena Gillet, egy udvari várnagy leánya végig a fiatalágának éveit a csodálatosan szép Bourg — de Bresseben. Asszonyi körökben elterjedt a hír, hogy Helene áldott állapotban van. Mindenki tud, beszél e nagy eseményről, de a lány szülei tudják meg ezt legkésőbb. A pletyka azonban tovább terjed és már a bíróság fülébe is eljut. Elrendelték a bizonyítást és megállapítást nyert, hogy a leány tizenégy nappal azelőtt egy gyermeket szült. Helene elmeséli, hogy komornája, — akit egy odaváló gavallér megvezetett — hálószobájába engedte a gavallért és az erőszakot követett el urmóján. Azt azonban, hogy gyermeknek adott volna életet, kegyesen tagadja. Elmulik pár hónap és szinte úgy tűnik, hogy most már feledésbe megy az egész ügy. De közben rejtélyes eset történt. A kastélyban őrt álló katonák észreveszi, hogy a kertnek valamelyik helye felé egy hollóraj csapott le és csőrével kaparja a földet. Odamegy és megnézi, látja, hogy el-

ásva egy csecsemő hullá göngyölöge mered ki a földből. Kiássák a hullát és konstatálják, hogy az alig pár napos gyermek Helene monogrammos hálóingébe van beburkolva. Helene védekezik a vád ellen. Védőügyvéd állítása szerint megtörténhetett, hogy egy másik anya emésztette el a csecsemőjét és hogy a gyanút elterelje magáról, azért ellopta a várkisasszony csipkés hálóingét. Helene Gilletet perbe fogták és egész Franciaország izgalommal várta, hogy a bíróság miként fog dönteni. A bíróság a szépséges leányzót bűnösnek monddta ki és elítélte teherbeesés, gyermekgyilkosság miatt pallós általi halálra ítélt.

A leány az ítélet kihirdetése után vallott. Könyezve mondta el, hogy a férfi, aki őt megbecsülette, egyetlen egyszer volt csak nála és hogy tényleg megszülte a gyermeket. De a gyermek halott volt. Nehogy szülei megtudják elviselhetetlen szegénység, Helene a halva született gyermeket kivitte a kertbe és ott elásta. A felmerült okok elégségesnek mutatkoztak arra, hogy az ítéletet ne másítsák meg és pár nap múlva hatalmas közönség jelenlétében a leányt a vesztőhelyre hurcolták.

A vesztőhelyen azonban borzalmas események játszódtak le. Valami tömegszuggeszio hatása alatt a hóhér térdre bukott a leány előtt és torlaka szakadtából ordította:

— Bocsáss meg nekem, hogy ki kell végezzek. Bocsáss meg nekem, de nekem ez a kötelességem!

Aztán pallósával a leány felé sujtott. De a pallós lecsuszott a leány nyakáról és csak a vállát surolta. A leány leesett a bitó jobb oldalára. Most a szerencsétlen leány esett térdre és könyörgött, végezzen vele a hóhér. A tömeg örvongott és követ dobálta meg a hóhért. A vesztőhelyen ott volt a hóhér felesége is, aki szikrázó szemekkel követelte, hogy férje új csapást mérjen a szerencsétlenre. Közben felemelte Helene-t és ismét helyére vezette. Az asszony a kardot maga emelte fel és így szólott urához:

— Nyomorult, gyáva, teljesítsd kötelességedet!

A hóhér reszkette emelte fel a pallóst, de újra elhibázta. Amikor maga előtt látta, hogy a leány még mindig él, hirtelen megörült és elrohant a vesztőhelyei szemében levő templomba. És ekkor elő lépett az asszony. Viaskodni kez-

edett a leánnyal, próbálta megfojtani és ütésekkel elkábítani. Az eldobott pallóst nem tudta megtalálni és ekkor hajánál fogva a bitó háta mögé vonszolta a leányt és egy ollót húzott ki a zsebéből, hogy elmetse a leány torkát. Az olló azonban nem metszette keresztül a leány nyakát. Erre az ollót hegyére fordította és szurkálni kezdte a leány torkát. A tömeg nem bírta magával, keresztül gázolt a kordonon, felrohant a vesztőhelyre, letporta az asszonyt és lábával rugdosta agyon a kegyetlen hóhért, majd a templomba rohant és a hóhért is kivonszolta, addig verték, amíg élet maradt benne.

Ellenben az Isten különös újmutatását látták abban, hogy a leány nem halt meg. A tiz-tizenöt sebből vérző áldozatot a kórházba szállították, ahol hosszú hónapok múlva felgyógyult. Közben a leány családja és barátai keresztül vitték az udvarnál, hogy a király bocsásson meg a halálra ítéltnek. Az időpont az amnesztíára kedvező volt. XIII. Lajos nővére éppen akkor tartotta eljegyzését I. Károly angol királlyal. És a francia uralkodó elrendelte, hogy Helene Gillet ellen a bíróság szüntessen meg minden eljárást. L. E.

Hétfőn már új eljárás alapján történik az állampolgárság igazolása Aradon.

Robu dr. főpolgármester magáévá tette Angel dr. polgármester javaslatát. — Milyen lesz az új igazoló eljárás.

(Saját tudósítónktól.) Aradváros közönsége nagy érdeklődéssel várja a város vezetőségének újabb hirdetményét, amelyben megkönynyitők a lakosok részére az állampolgárság megszerzését. A napok óta húzódo kérdés ma megoldást nyert, még pedig a közönség előnyére. **Robu János dr. főpolgármester** áttanulmányozta dr. **Angel István polgármester** javaslatát és azt ma kisebb változásokkal elfogadta. Az új tervezet szerint most már mindenkinél módjában lesz különösebb idővesztés nélkül megszerezni állampolgárságát. — Még azok is, akik továbbra is kategoriákban maradnak, könnyebben szerzik meg az állampolgárságot, mert a hivatalok nem lesznek annyira elhalmazva munkával és gyorsabban tudják elvégezni a szükséges igazolványok kiállítását. A *Közlöny* munkatársa ma felkereste dr. **Robu János főpolgármestert**, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Áttanulmányoztam dr. **Angel polgármester** javaslatát és azt elfogadtam kisebb változtatással. A javaslat szerinti igazolás az 1914. előtti letelepedettekre vonatkozik, én az évszámot 1910-re változtattam. Tehát azokat a lakosokat vettem, akik 1910. december elseje előtt telepedtek le Aradon, nem optáltak és nem repatriáltak. A belvárosban **Angel István dr. polgármester** végzi két régi törzspolgárral az igazolást, **Gáj, Poltura** és a külhatáron lakó polgárokat **Putics kerületi előjáró igazolja**. A lepecsételt kérvény a repatriáló hivatalhoz kerül, amely hivatalból megállapítja, hogy nem repatriált-e vagy optált az illető és utána bevezetjük a lajstromba.

— Ezenkívül még könnyítettem az állampolgárság megszerzési eljárásán. Azok az Astra gyári hivatalnokok vagy munkások, akiknek a gyár hivatalosan igazolja, hogy már 1910. december elseje előtt a gyár alkalmazottjai voltak, szintén bevezethők a lajstromba. Ha más gyárak kérik ugyanezt a kedvezményt és biztosítanak arról, hogy nem élnek ezzel vissza, esetleg nekik is megadom. Az Ipar és Kereskedelmi Kamarát és a közhivatalnokokat a legmesszebb menő könnyítésben részesítem. Most már ezek után nem marad más hátra, mint megkezdeni a munkálatokat, hogy mindenki megkaphassa állampolgárságát a határidő letelte előtt. *En lehetövé tettem, a többi a közönségen múlik.*

A *Közlöny* munkatársa ezután

felkereste **Angel István polgármestert** és a részletkérdések iránt érdeklődött.

— Elsősorban nyomtatványokat készítünk, amelyekben benne lesz, hogy nem optált és nem repatriált. Azonkívül, hogy mióta és milyen jövedelme után járul a város közterheihez, ha van illetégségi bizonyítványa milyen szám alatt adták ki és mikor. A kiállítandó kérvény végén alá kell írni, hogy felelősséget vállalnak a beírt adatok valódiságáért. Arra előre figyelmeztetem a közönséget, hogy *nagyon szigorúan büntetjük meg azt, aki valótlan adatokat ír be*. Amikor a nyomtatványok elkészülnek, legkésőbb hétfőn megkezdjük az igazoló munkát. A várost, amint már kifejtettem, körzetekre osztom és publikáltatni fogom, hogy milyen körzetre melyik napon kerül a sor. Ezzel elkerülöm a tolongást és a munka is gyorsabban fog haladni.

Az eljárás most tényleg jelentékenyen könnyebb és illy módon a kitűzött határidőig mindenki megszerezheti magának az állampolgárságot. Minden lakosnak rendkívül fontos érdeke az, hogy állampolgárságát megszerezze. Aki most nem szerzi meg, az tíz évig fizeti az idegen állampolgárok után járó illetéket és díjakat és nem gyakorolhatja politikai jogait.

Zavarok a RUR előadása alatt.

A színház egy helyre több jegyet is eladott. — Kapkodás és fejtelenség.

(Saját tudósítónktól.) Sok kellemetlenség okozója volt az a kapkodó magatartás, amellyel az aradi nyári színház tegnap esti megnyitása történt. A közönség jelentékeny része nem volt tájékozott, hogy a „R. U. R.” című darab bemutatója a nyári színházban fog végbemenni és ezek a téli színházba mentek. Ott meglepetéssel vették tudomásul, hogy nem a téli, hanem a nyári színházban van a premier, mert ezen az estén nyitja meg kaput az aréna. Hirdette ugyan a színház a nyári szinkör kapunyitását, de nem eléggé feltűnően és különösen nem juttatta ezt kifejezésre a lapkommunikációban, amelyekből a legtöbben tájékozódnak a színház eseményeiről.

A színház pénztára nem kezelte elég gondnal a nyári színház jegyeit és a premierre igen sok helyet többször is eladott. Így történt meg, hogy egy-egy helyre hárman is reflektáltak. A jegyszedők is teljes tájékozatlanságot árultak el és az érdekes darab be-

mutatójának első felvonása zajongás jegyében folyt le. Nemcsak azért nem lehetett hallani a színészek beszédét, mert halkán beszéltek, hanem azért sem, mert tisztázatlan volt sok színházlátogató helykérdése is, akik hangosan méltatlankodtak és jártak-keltek az

Millerand nem mond le.

Anatole France örül a baloldal győzelmének. A német Marx-kormányának le kell mondan.

Párisból táviratozzák: A Radió ügynökség hosszabb, láthatólag sugalmazott közleményben hangsúlyozza a különböző híresztelésekre, hogy **Millerand** köztársasági elnöknek esze ágában sincsen lemondani. A „L'Œuvre”-ben **Anatole France** ír hosszú cikket, amelyben üdvözi a baloldal győzelmét és kijelenti, hogy Fran-

első felvonás alatt a nézőtérén. — Több elővigyázatossággal a színházlátogatók tekintélyes részét kiélhette azoktól a kellemetlenségektől a színház vezetősége, amelyek arra alkalmasak, hogy a közönséget a színház látogatásától elriasszák.

ciaország ezzel kinyilatkoztatta békeakarátát. Cikke végén felszólítja Franciaországot, hogy a béke utját egyengessék. Berlini jelentés szerint a német nemzeti párt fel akarja szólítani **Marx** kormányát, hogy mondjon le, főként az ellen tiltakozik, hogy az új kormány megalakulásáig a jelenlegi kormány tárgyaláson a szakértői jelentésekről.

A 48-as sz. szoba titka

Érdekes védőbeszéd. — Carlier kapitány ártatlannak vallja magát — ítélet holnap

Belgrádból jelentik: **Carlier kapitány** bűnpörének utolsó főtárgyalási napján **Tonalovic** védő folytatta nagyhatású védőbeszédét.

Különösen kiemeli a bizonyító anyag fogyatékoságát. A revolver, amelyet a merénylő használt, eltűnt. Ezután rátér arra a verzióra, mintha a **Carlier kapitány** és a meggyilkolt **Iselli** között homoszexuális viszony állott volna fenn. Ezt a feltevést az orvosi vizsgálat megdöntötte. Ugyancsak visszautasítja azt a verziót, mintha a kapitány és **Iselli** felesége között szerelmi viszony lenne. Az asszony betegsége már fizikailag is kizár ilyen viszonyt. Az a feltevés sem állhatja meg a helyét, mintha **Carliert** anyagi érdekek vezették volna és megakarták volna kaparintani **Iselli** vagyonát. Ha anyagilag akarta volna kifizetni, akkor ezt jobban megtelítette volna az élő **Isellivel**, amit a bemutatott levelezés is bizonyít.

Ezután rámutat arra, hogy **Isellit** egyszer Svájcban is megmérgezték, amikor **Carlier** nem is tartózkodott Svájcban és hogy magát **Carliert** is megmérgezték múlt év szeptemberében **Bucurestiben**. Erre nézve felolvassa a **Bucurestii francia katonai attasé** egy levelét. **Topovic** védő továbbiakban meggyanusítja a **Palace-szálló** személyzetét, amely szerinte bele van keverve ebbe a misztikus ügybe. A **Palace-szálló** személyzetének szerepét alaposan ki kellene vizsgálni, nem úgy, ahogy történt a vizsgálatnál, ahol csak mint tanúk szerepeltek. Felemlíti **Zechinger János** szállodai alkalmazott vallomását, amely szerint **Zechinger** állítólag látta, amint a gyilkosság után **Carlier** kihajolt és valamit kihajított az ablakon. Ezt a vallomást, nem lehet figyelembe venni a vád megkonstruálásánál. Ha a revolver, amit **Zechinger** említ, leesett az üvegteraszra, föltétlenül nyomot hagyott volna. **Carlier kapitány** kap ezután szót. Halálos csöndben, nyugod-

tan kezdi védőbeszédét. Kifejti véleményét az egész ügyről és ismét hangsúlyozza, hogy egy harmadik személy követte el a gyilkosságot, aki fontos diplomáciai aktákat akart ellopni tőle. Beszédét így fejezi be: nyugodtan várom a bíróság ítéletét, mert ártatlan vagyok. **Prokics** tárgyalásvezető elnök bejelentette, hogy a bíróság holnap fogja kihirdetni az ítéletet.

Jön a strandolás

Pár nap múlva megnyílik a Neptun. — Felémelték az árakat. — A katonastrand is készül a szezonra

(Saját tudósítónktól.) Az alig néhány hetes tavasz után ma rekkenő nyári nap süt, a kávéházi és cukrászdai vendégek a terraszra húzódnak az árnyék felé és arról folyik a szó, hogy milyen lesz az idei strandélet. A **Marospart** közönsége már türelmetlenül nézi a strandokat és a hűsítő vizet, alig várva a szezon kezdetét. Jelentőző a nagy érdeklődésre, hogy a **Neptun** fürdőnél már csak hat kabin bérlet szabad, a többi jóelőre lefoglalták. Azonkívül újabb négy magánkabin építésére kértek engedélyt, amit a mérnöki hivatal meg is adott. Ezzel összesen ötvennégy magánkabin lesz a **Neptunfürdő** területén. A bérelt kabinok száma 230 és a napi kabinoknak 300-at tartottak fenn. Ujításokat is eszközöltek és így az idén a fürdő férfiosztályában már tus is áll a közönség rendelkezésére. Nagyobb barakot rendeztek be közös öltözőnek, amelyben ruhái számára mindenkinek külön szekrénye és ehhez kulcsa lesz. A város idén nagyobb összeget fektetett a **Neptunfürdőbe**, ami az árak lényegesebb emelését vonja maga után. Eszerint a fürdőbérlet kétszáz lej lesz, a kabinbérlet 200—320 lejig, a napi jegy ára hét lej. A katonastrand bérletei és fürdőjegyei körülbelül husz százalékkal emelkedtek az idén és a közönségnek meglepetésül céllovészet **Pellegrini Virgil** vezetése alatt vezet be a fürdőigazgatóság. A bérletek nagyrésze szintén elkelt és így mozgalmas fürdőidényre van kilátásunk. Mindkét strand 25-én nyílik meg.

Lakbérmegállapító tárgyalások Aradon.

Erdekes megállapítások. — Aki ellejti igazoló okmányait magával hozni.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszéken működő lakbérmegállapító bizottság *Barbura* dr. táblabíró elnöklete alatt ma délután tárgyalást tartott. Dr. *Hámory* László aradi háztulajdonos a házában üzlethelyiséget bérlő *Ursu* Radu borbélymesterral szemben kért megállapítást. Az üzlethelyiségért a bérlő 1914-ben évi 860 koronát fizetett, a múlt évben pedig 4300 lej volt a bérösszeg. A bizottság május 1-től a jövő év májusáig a lakbért 6020 lejben állapította meg. *Hady* Antal háztulajdonos három lakójával, a *Furnier*-gyárral, *Czitrom* Adolfnéval, és *Kövér* Gáborral szemben kért bér megállapítást. A bizottság *Hady* egyik lakójával szemben sem állapította meg a bért, mert a háztulajdonos az igazoló okmányokat nem hozta magával. *Oprea* Titus lakójával *Várdi* Idával szemben kért bér megállapítást, aki 1914-ben 600 lejt a múlt évben pedig 2400 lejt házbért fizetett. A bizottság az évi bért 4200 lejben állapította meg. Dr. *Hámory* László háztulajdonos lakójával *Fischer* Adolffal szemben is bér megállapítást kért. A lakó a tárgyaláson azt adta elő, hogy lakásának egy részét a közelmúltban elvették, egy lakásból egy ajtó befalazásával két lakást csináltak és így nem találja jogosnak a háztulajdonos követelését, aki az 1914-es lakbér hétszeresét kéri. A bizottság helyszíni szemlét rendelt el a lakó állításainak ellenőrzésére.

be Berlinben, hogy: „A Capek fivérek nem biztos, hogy nagy írók, de biztos, hogy költők”. Világsíkkert jelentett a cseh írók számára ez a darab, Aradon azonban nagyon vegyes érzelmekkel fogadta a közönség. Ennek sokban oka volt az előadás nem egészen komoly hangulata. Néhány operettszerű elrajzolás, számos apró technikai hiba, amelyek zavarólag hatottak, befolyásolták a darab aradi karrierjét.

Márkus Rózsa nem az a nagykaliberű színész, akit a darab fő nőszerepe kíván. Szépen beszél, megértette a szerzők intencióit, játszani tud, láttuk, hogy érezte a szerep bánatát és szívvel telítettségét, de hiányzott belőle a nő, aki kiemelkedik a kicsinyes szeretetlenség kereteiből. Hiányzott belőle a szuggesztív erő. *Darvas* Ernő alakítása áll első helyen a férfi főszereplők közül. Ez a nagyintelligenciájú színész különösen az utolsó felvonás súlyosan néhez jeleneteit játszotta meg bravúrosan. *Jávor* Alfréd mérnöke, *Kallós* József orvosa kitűnő alakítások. A kereskedelmi osztály vezetőjéből *Gyöző* Alfréd rajzolt karakterisztikus figurát, *Selmezy* Mihály néhány szépen elmondott mondatának operettszerű poent adott. *Sereghy* Andor elnagyolta értékes szerepét, nem mindig értette meg, amit adnia kell és főhibája, hogy gyakran nem lehet hallani szavait. Halkan beszélt ő is, mint a szereplők jelentékeny része, még nem illeszkedett bele a nyári színház erősebb hangot kívánó akusztikájába. *Gömör* Emma a szintársulat egyik legértékesebb tagja. A dada szerepe sokáig emlékezetes alakítása lesz. *Gyarmathy* Géza a főrobot szerepét rajzolta meg sok erővel és színnel. *Lőrinczy* Gizinek, aki egy géphőnőt játszott, legközelebb távolodnia kell az írógépi szerke-

zete felől. Az előadás különben arató színpadi és nézőtéri hibáktól eltekintve, zökkenőmentes volt. A jó rendezés *Darvas* Ernő érdeme.

A bemutató előadás előtt *Franz* Zoltán, a kitűnő műfordító és lapszerkesztő tartott előadást a modern drámáról. Előadásának hibája volt, hogy közönségével nem keresett és nem talált kontaktust. Elvont és száraz volt. Ismertető helyett dramaturgiát adott. (b. l.)

* **Timisoarai színi szezon.** Fekete Mihály szintársulata holnap fejezi be a színi szezont Brassóban. Szombaton tart ismét előadást a társulat rendes állomáshelyén, Timisoarán, még pedig a nyári színpadon. Május hó végéig két szintársulat fog játszani Timisoarán, mert a német társulat a téli színházban még ebben a hónapban szintén tart előadásokat.

* **Elhalasztották Rott és Steinhardt estélyeit.** Az aradi városi színház igazgatósága a ma kapott távirati értesítés alapján a Rott és Steinhardt társulat előadásait egyelőre elhalasztani kénytelen. A megváltott jegyeket a pénztár hétfőtől kezdve visszaváltja vagy megfelelő számú más jegyre átcsereleli.

* **Dr. Janovics Jenő jubileumának aradi ünneplése.** Emlékezetesen szép ünnepély lesz dr. Janovics Jenőnek, Románia legkitűnőbb magyar színgazgatójának vasárnapi ünneplése. Arad magyar társadalmi számos küldöttséggel vonul fel, hogy köszönő szavakat mondjon annak a színgazgatónak, aki a magyar színi-kultúra felvirágoztatásának érdekében örök érdemeket szerzett. Szombaton érkezik Aradra a jubiléus dr.

Janovics Jenő, Poór LiHy, a clujkolozsvári színház művésznőjének, dr. Imre Sándornak, a kitűnő színházi főrendezőnek és dr. Paál Árpádnak, az Erdélyi és Bánsági Ujságírószervezet volt elnökének társaságában. Valószínű azonban, hogy a jubiléus igazgatóhoz Clujon még többen is csatlakozni fognak. Az estélyi ünnepi részét követő műsor végleges összeállításán és kiegészítésén a Kölcsey-Egyesület vezetősége most fáradozik és azt még az ünnepesség előtt a lapokban közölni fogja. Jegyek még igen korlátozott számban kaphatók a Bloch papírüzletben. Az estély vasárnap este pontosan 8 órakor kezdődik a Kulturpalota nagyszínházban hatalmas sikerrel, Mascagni új operáját, „A kis Marat”-ot. Magyarországon ez alkalommal került először előadásra a nagy mester legújabb operája, amelyet nagy sikerrel adtak elő Olaszország és Németország nagy színházai. A kis Marat magyar előadási jogát a szegedi színház szerezte meg és így a darab csak ezután kerül esetleg bemutatásra Budapesten. A szerepeket Szende József és Somló József operaházi vendégeken kívül Szász Edith, Bihari Sándor és Belák Miklós énekelte.

* **A Kallós-jubileumra péntektől kezdve árusítja a jegyeket az aradi színházi pénztár.**

* **Vasárnap délután mérsékelt helyárák mellett játszik az aradi nyári színpadon a Rab Mátyás operettet Balogh Böskevel a címszerepben.**

Irodalom, művészet

R. U. R.

Dráma bemutatás az aradi színházban.

Utópisztikus kollektív dráma-nak nevezik a szerzők darabjukat és jó volt, hogy ezt előrebocsátották. Utópia a „*Rossum's Universal Robots*”, a gyár, amelyben emberhez hasonló lényeket állítanak elő mechanikai és kémiai uton. — A gyártmányokból számúzzik a felesleges szerveket, mert a robotok ban nincsen szív és felek, nem tudnak örülni és nincsen bánatuk. A feltaláló munkáját a gyári üzembe tökéletesítő szakemberek ideális célt tűznek ki az üzleti cél mellett: az embert fel kell szabadítani a munka rabszolgasága alól. A robotok, akik tökéletesen hasonlítanak az emberhez, de gyárilag állítják elő őket és élettartamuk husz esztendő, minden munkát elvégeznek: a legsúlyosabb testi munkától a legmagasabb szellemi munkáig, de ujat fel nem találhatnak, ötleteik nincsenek. Valami hiba történik a gyártás körül, a robotok fellázadnak, már tudnak gyűlölni, az embereket elpusztítják az egész földről és csak egyetlen embert hagynak életben, hogy gyártási titkukat, ardeynok okmányát elégegték, ismét felfedezhesse. Különböző a robotok kipusztultak a földről. A gyártási titkot nem találja meg az életben hagyott építész, de két robot személyében újra jelentkezik az ember. A nő, aki tud szeretni és a férfi, aki vonzódik a nőhöz. Ádám és Éva. Az emberi faj ismét elindul a föld megföldítésére.

Van a darabban sok mélység és szép gondolat. Van benne itra, ami költői értéket ad a műnek és szépségokban gazdagítja. Alfréd Kerr, a legkitűnőbb német kritikus írta a Capek fivérekéről, amikor éppen ezt a darabjukat mutatták

Ujvidéket előntötte a Duna.

Kiürítették a hajózási társaság raktárait és a parti házakat

Ujvidék, május 15. A *Duna* a legutóbbi esőzések miatt ismét hatalmasan megáradt és ezáltal kilépett a medréből. A Duna mellékfolyói is igen megdagadtak és ez a körülmény is fokozta az áradás veszedelmét. A megáradt folyam már a múlt héten betört a *Hadiszi getre* és a februárban előntött területet most is víz alatt állanak. A *Duna* öt percenként növekszik. A megduzzadt folyó teljesen előntötte a hajózási szindikátus raktárát, ahonnan minden árut el kellett távolítani. A Duna partjánál mélyebben fekvő házakból mindenneműen kilakoltatták a lakókat. Öreg emberek sem emlékeznek arra, hogy a Duna mikor ért el ilyen magasságot. A város egyes részeit igen komoly veszedelem fenyegeti, miután a szennyes ár már előntötte a *Duna-uccát*, a *Hal-teret* és a *Límát*. Még mindig számítanak a vízállás emelkedésére, mert a folyam felső forrásától érkeznek még jelentések újabb áradásról, úgy hogy valószínűnek tartják az újabb félméteres emelkedést. A hajóállomásnál a víz a keramit uton van és a seiyenygyár falait nyaldossa. Itt átlépte a töltést a víz. A Grafika mögötti térséget a talajvíz előntötte már tel-

jesen és a porcellángyár mögött levő kisebb gyártelepek szintén víz alatt állanak. A parton levő házaknak már az ablakain folyik be a víz.

Nagy tűz Bucarestben.

Leégett egy fésztagyár.

Bucarestből jelentik: A Strada Elena-n levő finomtésztá gyár tegnap este hirtelen kigyulladt. A vízhiány miatt a szomszédos cserző gyár épületét is veszély fenyegette. A tűzoltóság óriási erőfeszítéssel megmentette a gyár benzintartályát, amelynek felrobbanása mértéketlen katasztrófát okozott volna. A kár így is meghaladja a négy millió lejt.

A timisoarai iparkamara új palotája.

Mai számunkban már megírtuk, hogy a Kamara tegnapi ülésén kihirdették a tervpályázat eredményét. Ezerint az első díjat senkinek sem adják ki, de hat tervrajzot figyelemreméltónak találtak, melyeknek tervezői Székely László, Szladek Albert, Ortner József, Hubert Mátyás (Timisoara), Steiner Jenő (Arad) és Georgescu Nic. és Theodosius Lucan (Bucuresti.) Ezeket a terveket a Kamara egyenként 10000 lejrel jutalmazza, a végleges tervek elkészítésével pedig egy mérnököt fog megbízni, kinek személyére vonatkozólag még nem történt döntés.

HIREK.

— A bucuresti japán követ Belgrádban, Bucurestiből táviratozzák: Jakasahi bucurestii japán követet kormánya megbizta, hogy Belgrádban is képviselje Japán érdekeit. A követ Belgrádba utazott az ott tartandó szabadságünnepekre. Onnan visszatérően Clujra (Kolozsvárra) megy, hogy Colban népszövetségi megbízottal találkozzon.

— A meghosszabbított lakbérszerződések utáni százalék. Bucurestiből táviratozzák: A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a meghosszabbított lakbérszerződések után június 30-ig a bér fél százalékát illeték fejében az illetékes pénzügyigazgatóságnál be kell fizetni. A szerződések ebből a rétből bemutatandók az igazgatóságnál. A rendelkezés kivétel nélkül minden bérlőre érvényes.

— Elhunyt gör. kel. püspök. Nagyváradról táviratozzák: A görög katolikus egyházmegyének mély gyásza van. Sztán Flórián felszentelt püspök, káptalani nagyprépost tegnap délben elhunyt. A püspök hosszabb idő óta vesebajban szenvedett és ez okozta halálát.

— Athelyezés. Indriescu dr. rendőrinspector, a timisoarai rendőrkerület felügyelőjét, a timisoarai rendőrséghez helyezték át inspectori tisztséggel.

— Borkiállítás és vendéglős kongresszus Aradon. Júnus 3., 4. és 5-én a romániai kávéosk és vendéglősök országos kongresszust tartanak Aradon, ameivre Tatarescu és Constantinescu Tancred miniszterek is bejelentették részvételüket. Mint értesülünk, az országos kongresszussal kapcsolatban borkiállítás is lesz Aradon.

— Néhai Krausz Jónás aradi hit tanárt öt évvel ezelőtt kísérté sírhoz a községnek osztatlan részvéte. Hantja még ma is jejtelen. A kogyeletnek szent nevében kérőn fordulok az áldozatosságban kime ríthetetlen társadalomhoz, adakoz zanak szivesen egy szerény siren lék költségéhez akár Halpern Mik sa ur ivén, akár a főrabbi hivatalban. Halás köszönettel dr. Vág-völgyi Lajos.

— Löverseny Timisoarán. Május hó 25-én, vasárnap délután 3 órakor a timisoarai helyőrség tisztjei a katonai gyakorlaton nagy löversenyt rendeznek, melyre a Tiszti Casinó, a prefectura és a polgármesteri hivatal tűztek ki díjakat. A versenyen nem katonák is vehetnek részt. Jelenkezni Berlesku századosnál kell a timisoarai hadtestparancsnokságnál, aki a bővebbi felvilágosításokat megadja.

— Amikor a végrehajtó le akarja foglalni az adóhivatali pénztárt. Erdékes jelenet történt ma az aradi kereskedő pert indított a belügyminiszterium ellen, mert 110000 lej követelése volt különböző leszállított és ki nem fizetett árukért. A bíróság megítélte a kereskedőnek a követelt összeg kamatokkal együtt és ezt az adóhivatalnak kellett volna kiegyenlíteni. Az adóhivatal erre nem volt hajlandó és így a kereskedő ügyvédje Ciupuliga állami végrehajtóval megjelent a hivatalnál és le akarta foglalni a pénztárt. Foglálás nem történt, mert időközben a kereskedő letétet adott az államnak az ösz-

Désy Zoltán a ravatalon.

A magyar nemzetgyűlés koszorúja. A gyászoló Budapest.

Budapestről jelentik: Désy Zoltán holtteste díszes koporsóba téve az Országház kupolacsarnokában várja, hogy örök nyugalomra helyezzék. Az országház téren és az Alkotmány uccában az uccai lámpák mind gyászfátyollal vannak bevonva. Erre kísérték ma dél után Désy Zoltán hamvait, amelyet tegnap este az Országház kupolatermének előcsarnokába szállítottak. A holttest sötétbarna ketős érokoporsóban fekszik a díszes ravatalon, amely körül nyolc vannégy ezüstkandelláber ég, a baloldalon ott van a másfélméteres korhadtt fakereszt, rajta a felírás: *Désy Zoltán hadnagy, a 2. század parancsnoka, hősi halált*

halt Piecarna, 1915. III-24. Mindent áldoztál hazánkért. Ezen sírba helyeztük 1915. VI-17. A ravatal jobboldalán még korhadtabb és viharvertebb keresztia áll, belekarcolva: *„Désy Zoltán, 1915. III-29.”* A fejfára erősített táblán három hónap múlva már új írás került a régi karcolás mellé: *„Bosszút áll régi zászlóaljád, a mely a haza egyik legnagyobb fiát veszítette el benyéd.”* A nemzetgyűlés nemzetiszín selyemszallagos pálmakoszorút helyezett két kereszt között a koporsóra. A szallagon a következő felírás: *„A hősi halált halt Désy Zoltán képviselő emlékének a magyar nemzetgyűlés.”*

Eltiltják a külföldi szérumok behozatalát.

Állami szérumgyár létesül. — Gyógyszer speciálisokat továbbá is szabad behozni.

(Sajtó tudósítónkól.) Rendkívül fontos és a gyógyszerészeket közelről érintő rendelet érkezett ma az aradi városi főorvosi hivatalhoz. A rendelet eltiltja a külföldi gyártmányú szérumok behozatalát és elküszítését. Bucurestiben ugyanis állami gyár létesült, a mely a szérumok gyártásával foglalkozik dr. Cantacuzino egyetemi tanár igazgatása alatt. Az állami gyár lényegesen olcsóbb árakon hozza forgalomba a különböző szérumokat. (Tífusz, kolera, tetanus stb.) A gyár neve: *„Állami gyógyversavó termelő intézet”* és ugyanezt a minőségű külföldi szérumot, amelynek ára eddig 400 lej volt, alig negyven lejes áron adja. A szérumok termelésére a gyár mintaszerűen berendezett 16 telepet létesített és az állam az utóbbi évek alatt több mint harminc millió lejt költött a gyár tőkéletésére. Ezzel a rendelettel az állam kizsoriuja a külföldi gyártmányokat és már a közeljövőben elárasztja a régi királyságot. Erdélyt, Bánátot és a csatolt részeket különböző szérumgyártmányaiával. A több gyógyszer-speciá-

litásokra nézve a rendelet úgy intézkedik, hogy azoknak behozatalára engedélyt kell kérni az illetékes egészségügyi hatóságtól. Így például a neosalvarsan behozatala is valószínűleg szabad lesz, mert ennek gyártására a német gyárnak szabadalma van és a szérumgyárnak ilyen irányú kifejtése horribilis összegekbe kerül. A gyógyszerterület a készleten levő gyógyszereket szabadon árusíthatják, minden korlátozás nélkül, mert a rendelet csak a jövőben behozandó szérumokkal foglalkozik. A Közlöny munkatársa felkereste dr. Cucu Vazul városi főorvost és megkérdezte véleményét az új rendeletről vonatkozólag. A főorvos kijelentette, hogy rendkívül nagyfontosságúnak tartja a román szérumgyár létesítését, mert sokkal olcsóbbá teszi majd a szérumokat. Bucurestii utja alatt alkalmos volt megtekinteni a gyárat és teljesen tökéletesnek találta. A gyógyszerek behozatalára vonatkozó rendelet pedig a magyar kormány ideje alatt is megvolt, amikor az állam évenként fizetett adott ki, amelyben fel voltak sorolva a behozható gyógyszerek.

— A timisoarai Vörös Kereszt nagy ünnepélye. Május 23-án, a nemzeti ünnep alkalmából a Vörös Kereszt egyesület, timisoarai csoportja nagy márosos ünnepséget rendez a Tiszti Kaszinó termelben. A rendező bizottság Gavanescu főbormok vezetésével már megkezdte az előkészítési munkálatoakat. Eddig a következő adományok érkeztek a Vörös Kereszt egyesülethez, az ünnepség rendezési költségeihez: Lázarovits Lázár 25.000, Szana bankigazgató 15.000, Benedickt Norbert 2.000, Iparkamara 1000, Magyar Általános Hitelbank 1000 lej.

— A tábia jóváhagyta Wiener Betty gyilkosainak büntetését. A timisoarai ítélőtábla ma foglalkozott Reiter György és Rosenauer János büntetésével, akik néhány hónappal ezelőtt bestiális módon meggyilkolták és kirabolták özv. Wiener Betty temesvári magánzó nőt a Hollóuccai lakásán. A törvényszék Reiter Györgyöt életfogytiglani fegyházra, Rosenauer Jánost pedig tizenöt évi fegyházbüntetésre ítélte. Felebbezés folytán ma az ítélőtábla elé került a büntetés, amely helybenhagyta az elsőfoku ítéletet. A tábla döntésébe a vádlottak megnyugodtak.

— Halálozás. Timisoara iparos társadalmanak nagy gyásza van. Tillschneider Antal szijgyártó és nyergesmester hetvenegy éves korában meghalt. Az elhunyt iparos halála osztatlan részvételt keltet. Temetése pénteken lesz a belvárosi temető halottas kápolnájából.

Dengl Rezső közismert aradi polgár ma hajnalban 3 órakor 63 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Özv. Dengl Rezsóné szül. Frank Anna férjét, Dengl Miklóst, Straub Péterné szül. Dengl Vilma apjukat, Dengl Miklósné szül. Wandra Kátus, Straub Péter apóskát, Dengl Miklóskó, Straub Péterke, nagyapjukat gyászolják. Temetése ma délután 6 órakor lesz Arad, Str. Tudor Vladimirescu 5. számú (Dobó-ucca) gyászúzból.

— Haragosok, ha találkoznak. Tegnap éjszaka tizenegy órakor véres verekedés történt Timisoaran a Tiszti Kaszinó helyisége előtt. Szilágyi Samu és Vrancentiu Aurél régi haragosok ittás állapotban összetalálkoztak és verekedni kezdtek. Az arra menő diákcsoport Vrancentiu pártjára kelet és most már öten ütlegelték Szilágyi Samut, akit a posztoló rendőr alig bírt kiszabadítani támadói kezei közül. Az éjszakai verekedők ellen megindult a büntügyi eljárás.

— Hamis ezer lejes bankjegyek Oradeamareről (Nagyváradról) je lentik: az oradeamarei (nagyvárad) rendőrség ma feljelentést tett egy kereskedő, hogy a napi bevétel összehámlálásakor a bankjegyek között egy hamis ezer lejes bankjegyet talált. Feljelentésében egyszerűen elmondta, hogy kire gyanakodik, hogy a hamis ezer lejes bankjegyet igen jól sikerült hamisítvány. A rajz, a színezés, a víznyomás csaknem tökéletes, azonban mégsem nélkül felismerni a hamisítványt a papír anyagáról, amely sokkal durvább, mint a valódi bankjegyet papírja. Az oradeamarei (nagyvárad) rendőrség erélyes nyomozást vezetett be.

— Eléggett a háta. Súlyos baleset ére tegnap délután Ilian György lakost, aki a timisoarai Múzeum alkalmazottja. Benzinnel dolgozott, mely hirtelen tüzet fogott és Ilian hátát elégette. A súlyosan sebesült lakost a mentők a kórházba szállították. Állapota súlyos.

— Gyilkol a szereltem. Csernovitzból táviratozzák: Lewandovszky Alfonz és Kramer Stefánia 16 éves iskolásleány Lysoformot ittak. A leány a szenvedett súlyos belső sérülések következtében meghalt, a férfi állapota azonban nem súlyos. Az öngyilkosság oka, hogy a szülők nem akartak beleegyezni a fiatalok házasságába.

— Hirtelen halál. Magurean István gurahonti lakos 12-én Gurahontról Aradra való utazása közben a borosjenői állomáson hirtelen meghalt. A vizsgálat megindult.

— Halálos sérülés. Május 6-án Lascu István 12 éves kertészfiú a szénásszekérről lehukott és súlyosan megsérült. Beszállították a borosjenői kórházba, ahol tegnap sérülése behalt.

— Véres összeütközés Berlinben. Berlinből jelentik: Moltke halálai szobrának telepítésén több mint 100.000 kámpós keresztet vett részt Oszkár porosz herceg, Ludendorff és Tirpitz vezetésével. A kommunisták meg akarták zavarni a monarchista tüntetést. Véres összeütközésre került a sor. A kommunistáknak tiz hialottjuk és számos sebesültjük maradt az ösz szeütközés színhelyén.

— 11.000-szeres magzatelhajtással vádolt gyógyszerész. Berlinből táviratozzák: A közeli napokban Berlinben szenzációs monstre pör kerül tárgyalásra. A per vádlottja Hauser Pál gyógyszerész, aki beismerie, hogy 11.000 magzatelhajtásban részes. A vádlott nők a társadalom minden osztályából kerülnek ki. Nagyrészen abban az intézetben voltak, amelyet Hauser, minden valószínűség szerint az angyalszínálás nagyüzem fejlesztésére tartott fenn.

— Rablók támadták meg egy vonatot. Constancából jelentik, hogy ma reggel egy onnan Bucaresti felé elindított szöveffel megterakott tehervonatot a város határára rablók támadták meg. A vonatot személyzet és a rablók között revolveres harc folyt le, amely a támadók visszavonulásával végződött.

— Öngyilkosság petroleummal. Május 10-én Schierer Róza 28 éves szentannai lakos összeveszett férjével és anyósával. Haragjában ruháját leöntötte petroleummal, aztán meggyújtotta. A kapott súlyos égési sebek folyán 13-án meghalt. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

— Öngyilkossági kísérlet a rendőrségi fogdában. Vidu Viktória 22 éves cseléd, aki jelenleg a timisoarai rendőrség fogdájában van őrizet alatt, tegnap délután aközszoknyájából csavart hurok segítségével öngyilkosságot követett el, melyet azonban az utolsó pillanatban megakadályoztak.

— Öngyilkos tanuló. Holz Mihály tizennégy éves polgári iskolai tanuló a temesvár-józsefvárosi Csillag-ucca 54. szám alatti ház padlásán felakasztotta magát. Szerencsére idejében még észrevették az öngyilkosságot s még élve levágták a kötérről. Állapota azonban így is súlyos, úgy, hogy az előhívott mentők kénytelenek voltak a kórházba szállítani.

— A pünkösdi mintavásár foglalkoztatja néhány nap óta Arad egész kereskedelmi és ipari világát. Az eddigi előjelkből már most megállapítható, hogy nagyszabású és impozáns keretek között fog lezajlani a pünkösdi ünnepség. Csupa meglepés lesz ez a kiállítás. A nagyközönség által alig ösmert, rendkívül érdekes és különleges árucikkek, gyártmányok egész tárháza vonul el a mintavásáron a nézők szeméi előtt. Az első napok tömeges jelentkezései után most már kétségtelen, hogy a pünkösdi vásár a legteljesebb erkölcsi és bizonyára anyagi sikert is hoz Arad kereskedőinek, iparosainak, gyárosainak. A mintavásár rendezőségének központi irodájában: Halmos Dezsónél Arad, Bul. Regina Maria 7., I. em. naponként délelőtt 10—12-ig és d. u. 3—5-ig megtekinthető a kiállítás helyszínrajza. Itt történik az előjegyzés és a mintavásárra vonatkozó mindennemű felvilágosítás.

LEGUJABB.

Nem halt meg a kínai köztársaság volt elnöke.

Londonból jelentik: A Times úgy értesül. Honkongból, hogy Szunjatsen, a kínai köztársaság

volt elnöke nem halt meg. Halálhírének ellenfelei költötték politikai okokból.

Pártvezérek politikai párbaja.

Bucarestből jelentik: Az Avarescu párti politikai körök elkerülhetetlennek tartják a párbajt Argetoianu és Popovicia volt minisz-

ter között az Indrumarea egyik számában Popoviciut súlyosan sértő cikk miatt.

S P O R T.

Negyvenhat nemzet atlétái az Olimpiászon.

Németország és a szovjet távolmaradtak. — Elkészült a program.

(Páris, május 15.) Az olimpiai bizottság már teljesen befejezte az olimpiai versenyek előkészítését. Nemcsak a technikai munkálatok készültek el teljesen, hanem a program is készen várja már a versenyek megkezdését. A bizottság ma tette közzé a résztvevő nemzetek listáját, amelyből kitűnik, hogy összesen tizennyolc nemzet marad távol az olimpiásztól. Ezek között azonban csak Oroszország és Németország jöhetnek számításba. A megnyitási ünnepségen a résztvevő nemzetek a következő sorrendben vonulnak fel: Argentína, Ausztria, Ausztrália, Belgium, Brazília, Bulgária, Kanada, Chile, Kína, Kolumbia, Kubá, Dánia, Egyiptom, Spanyolország, Északamerikai Egyesült Államok, Észtország, Finnország, Francia-

ország, Anglia, Görögország, Haiti, Hollandia, Magyarország, India, Írország, Olaszország, Japán, Litvánia, Lettország, Luxemburg, Mexikó, Monako, Norvégia, Új-Zéland, Lengyelország, Portugália, Románia, Dél-Afrika, Svédország, Svájc, Csehszlovákia, Törökország, Uruguay és Jugoszlávia.

A futballolimpiász rendezőbizottsága elhatározta, hogy a második forduló sorsolásával nem vár május 26-ig, mint azt eredetileg tervezte, hanem a sorsolást már május 18-án megejtik. Eddig nyolc nemzet olimpiai csapatának névsora ismeretes. Egyiptom futballistái kijelentették, hogy a selejtező mérkőzésekben is részt óhajtanak venni és az olimpiai bizottság teljesíti is ezt a kívánságukat.

Aradi tenniszjátékos bécsi nagy sikere.

Dörner László szép győzelme. — Lupu dr., báró Bohus Zsigmond és Dörner a pesti nemzetközi versenyen.

(Saját tudósítónktól.) Több ízben hírt adtunk már arról, hogy Dörner László, a kitűnő klasszisu fiatal aradi tenniszjátékos komoly versenyeken diadalmat hozott az aradi AKE. színelnek. Dörner László most Pesten végzi iskolai tanulmányait és itt Kherling, a magyar tenniszbajnok felismerte az aradi játékos pompás formáját. Felvitte magával Bécsbe, ahol az Akademesche Club nemzetközi versenyén vele került szembe. A férfi egyesben csak 6:0, a vegyes párosban pedig 6:2 arányban szenvedett vereséget a bajnoktól. Május 12-én a férfi handicap páros döntőjében szembekerült Backhausen és Fries bécsi bajnokkal, akik felett 6:2 és 6:3 arányu győzelmet aratott és ezzel elnyerte az első díjat. Dörner továbbra is ottmarad Bécsben és a WAC. nemzetközi tenniszversenyén Matejkával, a híres osztrák bajnokkal kerül össze. Innen Pestre megy vissza, ahol résztvesz a pesti nemzetközi nagy tenniszversenyen, amelyen dr. Lupu György és báró Bohus Zsigmond ismert aradi tenniszjátékosok is játszanak. Dörner László 24-én Bécsben játszik a nagybécsi nemzetközi tennisz-

versenyen. Hírek szerint Dörner, jó kondíciója után itélve komoly számba jöhet az olimpiászra kiküldendő román tenniszjátékosok között.

A magyar olimpiai válogatot Svájcban, Budapestről táviratozzák: A magyar olimpiai csapat egy része holnap indul utnak Zürichbe, ahol Svájc válogatottjával mérkőzik. Utána Saarbrückenben fognak játszani és itt a csapat többi része is csatlakozik hozzájuk. A magyar válogatot elindulása alkalmából Rákosi Jenő a Budapesti Hírlap mai számában vezércikket írt, amelyben bucsuztatja és lelkesíti az utnak induló magyar futballistákat.

— Oradea-marei Egyetértés. AAC. barátságos footballmérkőzés vasárnap, május 16-án délután 6 órai kezdettel Aradon az AAC. Str. Theodor Serb (Török Gábor-uccai) sporttelepén. A váradi jóképességű bajnokcsapat idei első aradi szereplését élénk érdeklődés előzi meg. A barátságos mérkőzést délután 4 órakor a Hakoah—Olympia II. oszt. bajnoki mérkőzés előzi meg. Délután 2 órakor a második csapatok játszanak.

— Svájc készülődése a magyar mérkőzésre. Zürichből jelentik: A vasárnapi Svájc-Magyarország mérkőzés a zürichi Jang Felloros új pályáján fog lezajlani. A svájci szövetség ebből az alkalomból já-

téktilalmat rendelt el Bern, Aara, Basch, Zürich, Winterhur, St. Gallen és Luzern városokra. Csaknem minden városból különvonatok fogják szállítani a közönséget Zürichbe.

Hogy áll a lej?

1924. május 15-én 100 lejért adták nálunk:

2.66 svájci frankot,
8.— francia frankot,
38.000 külföldi magyar koronát,
46.000 effektív magyar koronát,
47.000 belöldi magyar koronát
34.300 osztrák koronát.

Zürichben 2.85 frankot
Párisban 8.45 frankot
Budapestben 43,500—48,500K-t

Aradi mozi hírek.

* A középkori Prága rejtelméi elevenednek meg azon a filmen, amelyet holnap utoljára vetít az Uránia mozgóképszínház. Hanz Heinz és Ewers, a világhírű német író regénye nyomán alkották meg „A prágai diák” című filmet, amelynek külön eseménye az, hogy a címszerepet Wegener Pál, ez a kivételes tehetségű és művészetében teljesen egyedülálló felfogást képviselő színész játsza. A régi Prága diáknegyedében játszódik le ez a fantasztikus történet. Balduin, a diák eladja tükörképét Mefisztónak és az alvilág fejedelme a szokatlan vásár után csodálatosképpen irányítja a diák életét. A végén megjelenik előtte eladott tükörképe s midőn azt le akarja szurni, före saját szívébe szuródik.

* „A vasárlarc ember”-t Dumas világhírű regénye után írták át és alapját az a mondat képezi, amely szerint XIV. Lajosnak, a nagy királynak egy ikertestvére volt. A napkirály ikertestvérét a hugenotok arra használták fel, hogy mozzimuknak élére állva, sikerüljön a királlyal szemben minden céljukat elérni. A sors azonban másképp határozott, a fiatal embert elfogják s bár szerelmese, Tiffanges báró leánya mindent elkövet, hogy a király szívébe irgalmra bírja, a kegyelem tésén jön, mert Bertrand börtönébe meghal. A megkapó filmet 16-tól kezdve négy napon keresztül látja műsorán az Apolló mozgószínház.

Rador 4082

!!!

Reggelire, uzsonnára, vacsorára, előételnek legolcsóbbak és legizetesebbek a

Kemény-téle huskonzervek

Kaphatók minden jobb fűszer- és ocsomezeüzletekben !!

Májipástétom
Haschee
Gulyások

1/8, 1/4, 1/2 és 1/1 kilós dobozokban.

Frankfurti

páronként és zárt dobozban. Viszont- elárusítók részére helyi lerakat:

Hajduska és Társa

ARAD, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 7. Telefon 7—33. sz.

KEMENY TESTVEREK huskonzervegyára
Salonta-Mare. — Bibor. 2156

KÖZGAZDASÁG.

Akit a bankuzsora kergetett a kényszeregyezésbe.

Érdekes kényszeregyezési kérvény az aradi törvényszéken.

Weisz Mihály, borosjenői mézárasmester kényszeregyezési eljárás elrendelése iránt kérvényt nyújtott be az aradi törvényszék cégbiróságához. Kérvényében előadja, hogy hatósági intézményeknek szállított állandóan nagy hus mennyiséget, az állam a husszállítmányokért nem fizette ki idejében az azokért járó összegeket, *kénytelen volt negyven százalékos uzsorakamatra pénzt felvenni ami felemésztette vagyonát és fizetési képességbe kergette.* A mézárasmester huszonöt százalékos egyezséget ajánl fel hitelezőinek. Weisz Mihály, egy millió százkilencven

ezer lej passziva és hétszázötvenöt ezer lej aktívával kért kényszeregyezést. Főbb hitelezői a következők:

Victoria takarékpénztár (Ineu) 120 ezer, Motorca Sabin (Ineu) 35 ezer, Banca Asociate (Ineu) 235 ezer, Onescu Cornél (Arad) 230 ezer, Török Géza és Andor (Ineu) 210 ezer, Purde János (Ineu) 70 ezer, Fischer Árpád (Sicula) 32 ezer, Dinu Miklós (Ineu) 50 ezer, Grosz Ignác (Mezlad) 11 ezer, Löwy Márkus (Micoarea) 32 ezer, Kiss János (Ineu) 25 ezer, Farkas György (Ineu) 60 ezer, Fleischimport (Bécs) 60 ezer.

Felemelik a bankok lombard-hitelét.

A pénzügyminiszter segíteni akar a pénzügyi hányon.

Bucurestiből jelentik: A Dimineata értesítése szerint Brătianu Vintilla pénzügyminiszter bevéria Chiriacescunak, a Banca Nationala igazgatójának Olaszországból való visszaérkezését, mert a pénzügyminiszter a Banca Nationala-val együttesen akar segíteni a készpénzhiányon. Valószínűnek tartják, hogy a pénzügyminiszter javasolni fogja, hogy emelje fel a bankok lombard hitelét. Ezzel szemben a bankoknak kötelezettséget kell vállalniuk a kamatláb leszállítására.

Valutapiac.

Párisban a lej 8.45.

HELYI VALUTAÁRAK. Május 15.) Francia frank 12.25, svájci frank 36.65, dollár 207, dinár 2.48, szokol 6.10, lira 9.22, angol font 910. *Kifizetések:* Budapest külföldi 330, belföldi 470, Bécs 343, Prága 6.05, Zürich 36.60, Milano 7.18, London 905, Páris 12.20, Newyork 206, Belgrád 2.45.

ZÜRICH NYITÁS. (Május 15.) Amsterdam 211, Newyork 565, London 2468, Páris 33.40, Milano 25.15, Prága 16.60, Budapest 0.0065, Belgrád 6.95, Bucuresti 2.85, Bécs 0.0079.65.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Május 15.) Amsterdam 211, Newyork 564.50, London 2467, Páris 33.40, Milano 25.12.50, Prága 16.60, Budapest 0.0065, Belgrád 6.95, Bucuresti 2.85, Bécs 0.0079.65.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Május 15.) *Kifizetések:* Páris 12.60, London 895, Newyork 204, Milano 9.08, Zürich 36.30, Bécs 0.002825, Prága 6.05, Budapest 0.0023. *Valuták:* Napoleon 740, leja 1.33, török lira 1.05, angol font 880, francia frank 12.50, svájci frank 36.75, lira 8.80, drachma

4.10, dinár 2.40, dollár 202, lengyel marka 0.00022, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0022, szokol 5.90.

BUDAPESTI DEVIZAKÖZPONT JEGYZÉSEI. (Május 15.) Belgrád 1060—1095, Bucuresti 435—455, London 377400—387400, Páris 5100—5260, Milano 3840—3960, Prága 2540—2610, Bécs 121.85—125.05, Napoleon 306000. *A takarékkorona árfolyama 128.*

= Létrejött kényszeregyezés. Az aradi törvényszék cégbirósága csütörtökön tárgyalta Gottlieb Livót aradi kalapkereskedő kényszeregyezési ügyét. Gottlieb, akinek a leégett Neuman-palotában volt üzlele, a tüzvész következtében lett fizetési képtelen. Száznegyvenháromezer lej passzívával és ötvenhétezer lej aktívával kért kényszeregyezést maga ellen és huszonöt százalékos egyezséget ajánlott fel hitelezőinek. A mai kényszeregyezési tárgyaláson a hitelezők a felajánlott százalékos valamennyien elfogadták és így Ornstein táblabíró, az aradi törvényszék cégbirója jóváhagyta a kényszeregyezést.

= Románia tízmillió fontos kölcsöne. Londonból táviratozzák: A Daily Express arról értesül, hogy angol bankárok hajlandók Romániának tízmillió fontos sterlinges kölcsönt nyújtani.

= Az alkoholtilalom és a timisoarai keresk. és iparkamara. A timisoarai keresk. és iparkamara Oprea János vezérigazgató, a Kamara elnökének elnöklété alatt tegnapi ülést tartott, melyen több, az ipar és kereskedelmet közlelő érdeklő fontos ügy került elintézésre. Kinos meglepetést keltett Kun Rikárd, a Kereskedők Egyesülete elnökének felszólalása, aki Coste Gyula dr. prefektus azon üdvös rendelete ellen szólt fel, mellyel a falusi korcsmákat szombat estétől hétfő reggelig bezáratta, tekintet nélkül a kincstárt ezáltal érő anyagi kárra, egyedül a lakosság érdekeit szem előtt tartva. Kun a rendelet visszavonását követelte, ami érthető, hiszen mint szeszgyáros elsősorban a saját anyagi előnyeit tartja szem előtt, nem pedig a közét. A Kamara elhatározta, hogy a rendelet enyhítését fogja kérelmezni.

= Kereskedői otthonok létesülnek. Bucurestiből táviratozzák: Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszter ma kijelentette egy hírlapírónak adott nyilatkozatában, hogy a kereskedői otthonról szóló törvényjavaslatát még a mostani ülészakon bemutatja a parlamentnek. Majd kijelentette, hogy a bányatörvény eddig közölt szövege még nem végleges.

= Emelik az üveg behozatali vámját. Bucurestiből táviratozzák: A legfőbb vámbizottság ma délután ülést tartott és meghallgatta az érdekelte üvegiparosokat az importvám emelése céljából. Az érdekeltek a vám kétszeres és háromszoros emelését kérik. A bizottság hétfőn fog dönteni ebben az ügyben.

Temesvár elutasított lakbéremelése.

100 ezerrel 360 ezerrel akarta emelni a Grand Hotel bérét.

Érdekes ügyet tárgyalt ma a temesvári törvényszéken működő lakbérmegállapító bizottság. Temesvár városa kért bérmegállapítást Nicolae Avram a temesvári Grand Hotel kávéház és szálloda tulajdonosa ellen. A kávéház ezideig évi 100 ezer lej ház és üzletbért fizetett és a város a bért most 365 ezer lejben kérte megállapítani. A mai tárgyaláson Axestie táblabíró

elnökölt és Temesvár városát Berger Ármán dr. városi főügyészhez lyettes képviselte. A bizottság hosszas tanácskozás után elutasította Temesvár városa kérelmét azzal az indoklással, hogy a város és Nicolae Avram a házberre vonatkozólag is tizenöt évi szerződést kötöttek, az új lakbértörvény a szállodai bérek emelésére vonatkozólag különben sem tartalmaz rendelkezést.

Farkas Károly adótszít, aki a költészetből akar megélni.

(Saját tudósítónkól.) Kopótt viharverte öltözetben, intelligensarcu már nem fiatal férfi jelent ma meg dr. Robu János főpolgármester előszobájában. Kezében nagyobb paksaméta, türelmesen vár, mint aki már megszokta a hosszú várakozást.

A kérdésközlésre medelmesen felel és ebből a feleletből ki-framozzuk az ő nagy tragédiáját.

Farkas Károly zilahi adótszít huszonkét esztendeig szolgálja az államot. Az adótszít pályán nem sok babér termett számára és ezért elhatározta, hogy hátat fordít a hivatalnok pályának. Azonban otthon feleség és négy gyermek is van. Eszébe jut, hogy fiatallambkorában nagyon szép rimeket faragott, háttha ez most segít. Néhány versét Zilahon ki nyomtatja és egyenkint eladja azokat. Csakhamar újra nyomtatni kellett és ezután utazgatni kezdett. Házról-házra, üzletről-üzletre járt, ki-nélgatta verseit darabonként kétfiárom, öt, sőt husz lejevel. Ki a mennyit adott. Elmulik, másfél év, de a költői pálya kevés babért és még kevesebb lejt hozott neki, mert az utazgatás felemésztette jövedelme nagyrészt.

— Most Aradra jöttem szerencsét próbálni és immen néhány napra haza megyek. Már hónapok óta nem láttam családomat és a sok utazgatás után bizony jól esik pihenni — mondja.

— Nem bánta-e meg a pályaváltoztatást.

— Nem. Nagyobb a fáradtság és a költség ugyan, de még így is többet keresek. Most ki szeretném nyomtatni könyvbbe az összes verseimet, de ehhez harmincezer lejt kellene.

A töprengő adótszít-költővel félóra mulya már a korzón találkoztam.

— Nem kaptam engedélyt, hogy eladhassam verseimet Aradon, mert azt mondják ez koldulás. De hát miből éljek meg, amikor máshoz nem értek és a fizikai munkához nincs elég erőm?

Kezembe nyomta emlékül egyik versét és elrohant.

Farkas Károly, a vándorköltő adótszít azonban nem sokat gondolkodik problémákon. Mosolygó arccal kopogtat be a falusi házakba és kínálja a dagályos ömlengő stílusban megírt ósdi szerelmes verseit a piruló falusi kislányoknak... Aztán hazautazik pihenni Zilahra és elmeséli családjának a landjait és azt, hogy a mai emberek nem tudják kellő módon megbecsülni a magyar költészetet... (m. r.)

A szerkesztésért Kelgleneseni
KÓCSY JENŐ
felel.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Vásárlás előtt ne mulassza el felkeresni divatárak házáat
Goldstein Lajos
Arad, Str. Brătianu (Waltzer J.-u.) 2. Hol legjobban és legolcsóbban vásárolhat. — Női harisnyák 20 Lejtől 185 Lejig, csele harisnya 132 Lej. 2912

MA ESTE
NAGY
HALESTÉLY

a kellemes levegőjű „MARILLA”-vendéglő nagy terraszán. Arad, Str. Miervei (Hona-u.) végén. Szegedi halászlé és rántott harcsa. — Seives pártfogást kér: 15048 **Schwartz Andor**

ARADON

bélvárosi vendéglő, továbbá Str. Dorobanților (Urban Iván-uccóban) nagytelkes ház fűszerüzlettel, italméréssel, jökarban levő 30 hektóliteres ászok hordók sürgösen eladók. Bővebbet Sütő István vendéglősnél, Arad, Str. Brătianu (Waltzer J.-u.) 2.

ÖRÖKKÉ

sajnálni fogja

ha biztosítékosságát nem a **Kisiparosok Termelő Szövetkezeténél** szerzi be. Arad, Str. Eminescu 41. (Deák Ferenc-ucca.) — Állandóan raktáron hálók, ebédők, uri és leányszobák, dohányzógarnitúrák, íróasztalok stb. — Fajjai által készít épület, portal, üzlet- és irodai berendezéseket. Költségvetés díjmentesen.

Elsőrendű munka közvetlen a termelőtől.
Feltűnő olcsó árak! 10059

Naponta indítunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot **Kelet** hirlapiroda A R A D, Strada Alexandri (Salacz-u.) l. 10062 36 óra alatt szerzünk.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„V. Ú. 333” jelzés ajánlatomat szíveskedjenek átvenni az Aradi Közlöny kiadójától. 2901

Házasság.

NŐSÜLNI akarok, vagy férjhez menni szándékozók küldjék be címüket „Discrécio” jelige alatt Lőbl hirlapirodába Arad. 2908

Alkalmazás.

KERTÉSZETBEN, gazdaságban és szőlőkezeléshez értő férfi, több évi gyakorlatl. állást keres, esetleg házmesteri állást vállal. Molnár István Arad, Str. Greceanu (Perényi-ucca) 14. 2917

ONALLÓAN dolgozó varróleányok felvétetnek Földes női divat szalon Arad, Strada Eminescu 13-7. 2916

VIZSGÁZOTT ápolónő ajánkozik házakhoz, Arad, Str. Guza Voda (Thököly Imre-ucca) 57. 2894

EGY A LABORATORIUMBAN teljesen lártas leányt acceptál Dr. Földes gyógyszerész, Arad. 2803

ÜGYES újságszrusok jó jövedelemmel felvétetnek Kelet hirlapirodában Arad. 10.063

TANULÓLEÁNYOKAT fizetéssel felvesszék Arad, Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 1. 2908

ÜGYES, megbízható szakácsnő azonnali belépésre felvétetik. Cim Mateescu Stefan Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 33-39. 2903

MAGYAR-ROMÁN fordításokat vállalkozok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2904

EGY mindenféle főzőnő azonnali állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2913

KIFUTÓ FIU, jó fizetéssel nyomdánkban alkalmazást nyer.

Vétel és eladás.

WERTHEIM-CASSA, rövid, kereszturos zongora eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.024

SELYEM PAPAN, szövet agytoritók, asztalteritók, kis hermelin boa, kávéasztalméni, háló és ebédő berendezés, szalongoarnitúra, fotelék, antik szekrény, kötött ruha, oszillárok, toalet asztal, dohányzó és tea asztalok, sehsalon teritők, függöny, ágyak, vasúgy, ebédő asztal, gyermekágy, gyermek bicikli, poharak, mosdó servise, dísz tárgyak, festmények stb. stb. eladók. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) l. em. jobb. 1000

HOFHER és Schrantz 1000-es gyűrűs kenésű cséplőkazánnal eladó. Aszód La jos Timisoara Str. Garj 4. 2880

ÁLLANDOAN új kocsik nagy választékban jutányosan Végh kocsigyártónál. Arad, közkörházzal szemben. 2896

PERZSA és egyéb szőnyegeket, butorokat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) l. em. jobb. 1000

REUMA szesz, kitűnően bevált szer krósvény, csusz, idegzsába, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerész Arad. 54

COMPLETT masszív, világos háló eladó Arad, Strada Sf. Gheorge (Dezső-ucca) 8. 2827

ELADÓ jókarban lévő 6 méter hosszú, 2.30 magas, 150 fűfokos fűszerárvány, igen olcsón. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2895

HALÁSZOK FIGYELMÉBE! Nagy választék halászati cikkekben, Angol horog műlegyek, Halászbötkök, Műgilszta, stb. kapható Koch Dánielnél Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 2893

Ingtalan.

MODERN üzletház eladó Körlátlan italméressel, lakással, azonnal átvehető. Arad, Strada Episcopul Radu 23. (Magyar-ucca.) 2911

ÖTVENÖT KAT. hold prima szántóföld Arad megyében tanya épületekkel és idei vetéssel, sürgősen 640 ezer lejért eladó. Haász-irodájában Arad, Strada Románului (Zrinyi-ucca) 5. 16.511

ARAD, belvárosi kis magánház átadó 2 szoba, előszoba, fürdőszoba lakással, virágos udvarral, 269.000 lejért eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben.

Üzletek.

ARADON, Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) közelében 50 év óta fennálló üzletház hozzátartozó 4 szobás, fürdőszobás lakással, előnyös fizetési feltételekkel eladó. Haász-irodájában Arad, Str. Románului (Zrinyi-ucca) 5. 16.511

Különféle.

EZERJÓFU GYOMORELIXIR, páratlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felüvótsák, emésztési zavaroknál. Óvakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerész, Arad. 2905

FARKAS Agoston névre szóló különféle okmányok Aradon a fűtőn elvesztett. Megtaláló keretik Arad, Str. Buciumului (Lehel-ucca) 17. alá jutanni. 2910

Malomvevők figyelmébe!

Bánáiban a legjobb búzatermő vidéken újonnan épült malom kereskedelmi vámórlásra bevezetve, ezenkívül kisebb- és nagyobb mű- és gőzmalmok, hengermalmok, részletfizetésre is eladók. Értekezni:

HAÁSZ-IRODÁJÁBAN Arad, Str. Románului (Zrinyi-ucca) 5. 16.511

Solet libafüstölttel készítve

BRENNER

orth. פוֹרֵשׁ vendéglősnél

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 2. Előjegyzést minden szombatra péntek délig elfogadok. 2899

Pénzbefektetésre

alkalmas belvárosi emeletes bérház, hatalmas gyümölcskerttel 600.000 Lejért eladó. „Uranus” iroda Arad, főpostával szemben. 16024

Elsőrendű válogatott, szép nagy **BURGONYA**

viszonteladónak legolcsóbb árban 2897

FISCHERNÉL

Arad, Piata Catedralei (Thököly tér) 7.

BOHN-FÉLE

2810

253. számú zombolyai cserép kapható vaggontételekben és detailban. :: Tető(-) fedési munkálatokat is vállalkozok. (-)

HOLLÄNDER MIKSA

tetőfedési vállalata

TIMISOARA

Str. I. C. Bratianu (Uri-u.) 4/a.

Bővebb felfvilágosítást ad

az Aradi fűrészgyár r.t. ARAD.

Allampolgársági iroda: Arad, Bul. Carol I. (Erzsébet-körut 30.) a városháza mellett. Megszerzi az aradi illetőséget és a román állampolgárságot

Legolcsóbb beszerzési forrás J. Schutznál Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 28-30., ahol kizárólag angol és brünni férfiszövetek, valamint szabókellékek állandó nagy raktára van